

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-02-02

Diarienummer: KS/2025:227

Enhet/Verksamhet: Kommunledningsstaben

Ansvarig chef: Johan Örnberg, Kommundirektör

Handläggare: Pär Sundman, Näringslivsutvecklare

Näringslivspolitik program

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar *Näringslivspolitik program*. Tidigare styrdokument *Näringslivsstrategi* ersätts.

Sammanfattning av ärendet

Det har tagits fram ett förslag till näringslivspolitik program som ska fungera som ett långsiktigt styrdokument för hela kommunorganisationen. Programmet tydliggör den politiska inriktningen för hur kommunen ska arbeta med näringslivsutveckling, företagsservice, kompetensförsörjning och samverkan med såväl utbildningsaktörer som näringsliv och civilsamhälle. Syftet är att skapa ett hållbart, konkurrenskraftigt och attraktivt näringsliv som bidrar till kommunens utveckling, sysselsättning och skatteunderlag.

Det nya näringslivspolitik programmet har en bredare och mer långsiktig inriktning än näringslivsstrategin från 2021. Den tidigare strategin var mer operativ med fokusområden, konkreta insatser och mätbara mål, medan programmet fungerar som ett övergripande ramverk som lyfter service, hållbarhet, samverkan och attraktionskraft. Programmet utgår också från en mer omfattande omvärldsanalys och kopplas tydligt till Värmlandsstrategin 2040 och Agenda 2030.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2026-02-02

Förslag till Näringslivspolitik program 2026-02-02

Politisk beredning av ärendet

Ärendet bereds av allmänna utskottet och kommunstyrelsen. Ärendet beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningens beredning av ärendet

Hållbarhet

Det näringslivspolitiska programmet bedöms ge positiva sociala effekter genom att stärka företagsklimatet, skapa bättre möjligheter till arbete och bidra till ökad jämlikhet och social delaktighet. Ett förbättrat samarbete mellan utbildning och näringsliv kan underlätta kompetensförsörjning och ge ett mer stabilt lokalsamhälle, vilket i förlängningen stärker livskvaliteten för invånarna.

Programmet stödjer barnkonventionens intentioner genom att främja barns och ungas rätt till utveckling och utbildning. Genom att stärka kopplingen mellan skola och arbetsliv får unga bättre insyn i framtida yrkesvägar.

Miljömässigt bedöms programmet ha positiva effekter genom att uppmuntra hållbara affärsmodeller, energieffektivitet och digitalisering. Det ligger i linje med Agenda 2030 och bedöms inte påverka biologisk mångfald negativt.

Ekonomisk konsekvens/finansiering

-

Beslutet skickas till

För kännedom

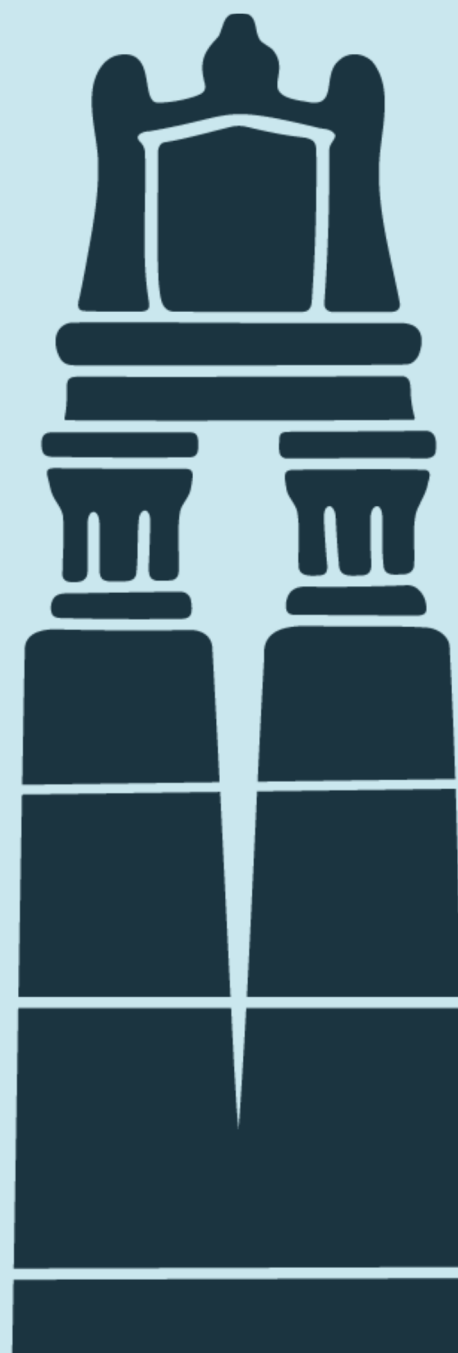
Näringslivsutvecklare; Pär Sundman

För åtgärd

Kommunsekreterare; Rebecka Nilsson

Eda kommun

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Styrdokument - Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Dokumenttyp:	Program
Beslutsdatum och paragraf:	ÅÅÅÅ-MM-DD § XX
Beslutsfattare:	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig:	Näringslivsutvecklare
Diarienummer:	KS/2025:227
Omfattning:	Det näringslivspolitiska programmet gäller för hela Eda kommuns organisation och omfattar alla verksamheter som direkt eller indirekt påverkar företagsklimatet. Programmet är vägledande för kommunens nämnder, förvaltningen och bolag i arbetet med näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och service till företag. Det ska även fungera som stöd i samverkan med externa aktörer, såsom företag, utbildningsaktörer och civilsamhälle.
Giltighetstid:	Styrdokumentet gäller tills vidare och ska kontinuerligt följas upp, utvecklas och anpassas i takt med förändrade behov och nya möjligheter.
Uppdaterad/Reviderad:	
Versionsnummer:	1

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	3
Inledning.....	4
Syfte.....	4
Mål.....	4
Bakgrund.....	4
Näringslivspolitiskt program för Eda kommun.....	6
Förutsättningar för näringslivet.....	7
Övergripande inriktningar.....	8
Globala målen.....	9
Framåtblickande ansats.....	10

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Inledning

Eda kommun vill skapa ett företagsklimat där både befintliga och nya företag har goda möjligheter att växa och utvecklas. Det näringslivspolitiska programmet är ett långsiktigt styrdokument som tydliggör kommunens inriktning för att främja ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv. Genom samverkan mellan kommunen, företag och civilsamhälle ska vi bygga ett starkt och livskraftigt Eda. Programmet anger de övergripande principerna för kommunens arbete med näringslivsfrågor och utgör en gemensam utgångspunkt för fortsatt utveckling och samverkan inom området.

Syfte

Syftet med detta styrdokument är att ge Eda kommun en vägledning till långsiktiga förutsättningar för ett framgångsrikt, hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i kommunen. Genom att främja samarbete, samverkan mellan olika samhällsaktörer och kompetensutveckling bidrar dokumentet till kommunens övergripande mål om *ett framgångsrikt näringsliv, livslångt lärande* och målet om *Effektiv och hållbar offentlig service*. Programmet fungerar som ett stöd för att vägleda prioriteringar och beslut inom näringslivsutvecklingen.

Mål

Målen med det näringslivspolitiska programmet är att skapa förutsättningar för ett hållbart näringsliv i kommunen genom att:

- Förbättra kommunens företagsklimat.
- Kommunicera Eda kommuns fördelar på ett enhetligt och inspirerande sätt, både regionalt och nationellt.
- Uppnå ett NKI (Nöjd-Kund-Index) över 80 i servicemätningen av kommunens myndighetsutövning.
- Medvetandegöra företag om relevanta stödinsatser från andra offentliga aktörer och erbjuda vägledning vid behov.
- Stärka samarbetet mellan skolor och det lokala näringslivet.

Bakgrund

Ett väl fungerande näringsliv är en grundförutsättning för kommunens utveckling och välfärd. Företagen skapar arbetstillfällen, skatteintäkter och innovationskraft som bidrar till livskvalitet för invånarna. Samtidigt påverkas företagsklimatet av många faktorer – från kommunal service och infrastruktur till kompetensförsörjning och samverkan med utbildningsaktörer. Utan ett gemensamt program riskerar insatser att bli splittrade och kortsiktiga.

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Det näringslivspolitiska programmet behövs för att samla kommunens arbete, skapa en tydlig riktning och säkerställa långsiktighet i utvecklingen av företagsklimatet.

Programmet är också ett verktyg för att stärka samverkan mellan kommunen, företag och civilsamhälle, bidra till regionala mål som Värmlandsstrategin 2040 och möta globala åtaganden enligt Agenda 2030. Genom att tydligt visa den politiska viljan att prioritera företagande och hållbar utveckling skapar vi förutsättningar för tillväxt, innovation och ett starkt lokalsamhälle.

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Eda kommun är en gränskommun i västra Värmland med ett strategiskt läge i Skandinavien, i nära anslutning till Norge och Oslo-regionen. Det geografiska läget, tillsammans med goda kommunikationer, skapar förutsättningar för både pendling, gränshandel och näringslivsverksamhet med koppling till större arbets- och marknadsregioner.

Kommunens näringsliv präglas av en diversifierad struktur med verksamheter inom bland annat handel, besöksnäring, industri och transport, samt ett stort antal små och medelstora företag. Näringslivets bredd har betydelse för den lokala arbetsmarknaden och bidrar till sysselsättning och försörjningsmöjligheter för kommunens invånare. Samtidigt påverkar näringslivets utveckling kommunens attraktionskraft för personer som överväger att bosätta sig eller verka i kommunen.

Närheten till Norge innebär särskilda förutsättningar för arbetsmarknad och kompetensutbyte, där gränsöverskridande rörlighet spelar en viktig roll både för företag och för invånare. Många arbetstillfällen är direkt eller indirekt kopplade till gränshandeln och den regionala samverkan, vilket gör tillgång till infrastruktur och fungerande kommunikationer centralt för vardagsliv, pendling och företagsverksamhet.

Samtidigt står kommunen inför demografiska och strukturella utmaningar, såsom befolkningsutveckling, kompetensförsörjning och utbildningsnivå. Dessa faktorer påverkar både näringslivets långsiktiga utvecklingsförutsättningar och kommunens möjligheter att behålla samt attrahera invånare. Sammantaget skapar detta ett behov av ett samlat och långsiktigt förhållningssätt till näringslivsutveckling i kommunen.

Styrkor och svagheter

Gränshandeln utgör en central del av näringslivet i Eda kommun. Den norska marknaden bidrar inte bara med köpkraft utan också med kompetensutbyte och möjligheter till samverkan.

Samtidigt har Eda en diversifierad näringslivsstruktur med företag inom olika branscher, vilket skapar stabilitet och stärker kommunens ekonomiska motståndskraft.

Tillgänglighet är en av Eda kommuns styrkor. Goda kommunikationer med både tåg och väg underlättar för företag att transportera varor och tjänster, samtidigt som det är avgörande för våra många pendlare som reser till arbete eller skola. Dessutom är kollektivtrafiken viktig för handel, då många tar tåg eller buss för att besöka butiker och service. Närheten till Gardermoen och Oslo Hamn förstärker möjligheterna för både logistik och internationella kontakter, vilket gör kommunen attraktiv för företagsetableringar.

Eda är en del av en stark arbetsmarknadsregion som gränsar till Arvika, Årjäng och Eidskog. Denna geografiska närhet skapar goda förutsättningar för samarbete, kompetensförsörjning och ett brett utbud av arbetsmöjligheter. Tillsammans med våra grannkommuner erbjuder vi en dynamisk region där företag och invånare kan dra nytta av både lokal och gränsöverskridande tillväxt.

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

En av kommunens största utmaningar är den negativa befolkningsutvecklingen, där antalet invånare har minskat över tid. Detta påverkar arbetsmarknaden och kompetensförsörjningen, vilket gör det svårare för företag att rekrytera personal. En relaterad utmaning är den låga andelen högskoleutbildade invånare, vilket begränsar tillgången på kvalificerad arbetskraft.

Utöver detta har kommunen en relativt låg egen energiproduktion och ett bristfälligt utbyggt stamnät, vilket kan påverka möjligheterna till industriell utveckling och hållbar tillväxt. Dessa faktorer kräver långsiktiga insatser för att stärka kompetensnivån, attrahera nya invånare och säkerställa en robust energiförsörjning.

Möjligheter och hot

Eda kommun har flera styrkor som skapar möjligheter för utveckling. Vårt läge öppnar för gränsöverskridande handel och samarbete, vilket stärker både näringslivet och kompetensutbytet. Den naturnära miljön och rika kulturen ger goda förutsättningar för att utveckla besöksnäringen och skapa nya arbetstillfällen. Dessutom finns potential att investera i förnybar energi, såsom vind- och solkraft, vilket bidrar till hållbar tillväxt och nya jobb.

Samtidigt står kommunen inför utmaningar som kräver långsiktiga insatser. Konkurrenten från större städer gör det svårare att attrahera företag och kompetens. En minskande och åldrande befolkning, tillsammans med utflyttning av unga, påverkar arbetsmarknaden och kommunens skatteunderlag. Bristande energiförsörjning riskerar att hämma industriell utveckling, och låg attraktivitet kan försvåra rekrytering till bristyrken. Dessa faktorer understryker behovet av strategiska satsningar på kompetensförsörjning, lokal attraktionskraft och hållbar infrastruktur.

Förutsättningar för näringslivet

Tillgängligheten för näringslivet är avgörande för kommunens utveckling. Eda kommun har en unik position med sin närhet till Norge och en stark tradition av handel och småföretagande. För att skapa en långsiktig tillväxt behöver vi utveckla ett företagsklimat som gör det enkelt att starta, driva och expandera verksamheter här. Ett väl fungerande näringsliv är grunden för sysselsättning, innovation och attraktionskraft.

Företagsservice ska underlätta vardagen för företagare och skapa förtroende, kommunen ska vara en engagerad partner som bidrar till tillväxt och utveckling. Genom att skapa fler mötesplatser och nätverka med företagare på nära håll bygger vi förtroende och stärker dialogen. Den personliga kontakten är en viktig del i arbetet för att förstå företagens behov och tillsammans hitta lösningar som gör det enklare att starta, driva och utveckla verksamheter.

Vårt bidrag till Värmlandsstrategin 2040

Värmlandsstrategin 2040 utgör en gemensam vägledning för regionens aktörer i arbetet mot ett starkare, mer hållbart och konkurrenskraftigt Värmland. Den regionala visionen lyder: "Ett hållbart Värmland som förändrar världen."

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Strategin identifierar fyra centrala insatsområden som kräver samordnade insatser för att visionen ska kunna realiseras:

- Förbättra livsvillkoren
- Höja kompetensen
- Utveckla attraktiva platser
- Stärka konkurrenskraften

Det näringslivspolitiska programmet för Eda kommun är utformat i linje med denna regionala strategi. Programmet bidrar i varierande grad till samtliga insatsområden, men har särskilt stark koppling till målsättningarna att stärka konkurrenskraften och höja kompetensen. Genom strategiska insatser inom näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och samverkan mellan skola och arbetsliv, verkar Eda kommun aktivt för att förverkliga Värmlands gemensamma vision.

Övergripande inriktningar

Service och bemötande

Eda kommun ska erbjuda en service som företag upplever som enkel, professionell och effektiv. Vi strävar efter tydlig information, goda bemötanden och smidiga processer. Digitala tjänster ska utvecklas för att stärka tillgänglighet och skapa en modern och användarvänlig myndighetskontakt. Ett gott bemötande och tydliga processer skapar förtroende, minskar handläggningstid och gör det enklare för företag att växa i Eda.

Kompetensförsörjning

För att stärka Eda som företagsplats ska kommunen arbeta tillsammans med utbildningsaktörer, Arbetsförmedlingen och näringslivet för att matcha kompetensbehov med utbildningsutbud. Genom praktik, lärlingsplatser och omställningsstöd skapar vi vägar in i arbete och möjligheter för både unga och vuxna att utbilda sig lokalt. Eda står inför demografiska utmaningar och brist på vissa kompetenser – därför är samverkan mellan utbildning och arbetsliv avgörande.

Samverkan mellan skola och näringsliv

Eda ska utveckla strukturer för att ge elever tidig och återkommande kontakt med arbetslivet. Företag ska ses som en naturlig del av undervisningen, och skolan som en viktig partner i den långsiktiga kompetensförsörjningen. Samverkan ska bidra till att unga ser lokala karriärvägar och att företagen får bättre möjligheter att rekrytera. För att företag ska kunna rekrytera och unga se lokala möjligheter behöver skolan och arbetslivet närma sig varandra.

Attraktionskraft och varumärke

Genom att lyfta fram kommunens styrkor – gränsläget, livskvaliteten, naturen och företagsamheten – ska Eda stärka sitt varumärke och sin attraktionskraft. Kommunen ska

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

kommunicera en tydlig och positiv bild av Eda som en plats att leva, verka och investera i. Varumärket byggs tillsammans med invånare och företag som viktiga ambassadörer. Ett starkt varumärke behövs för att locka arbetskraft, företag och invånare i en konkurrensutsatt region.

Näringslivspolitiskt program som varumärkesbärare

Det näringslivspolitiska programmet tydliggör kommunens ambition att prioritera företagande, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Programmet visar den politiska viljan och fungerar som en gemensam riktning för hur vi presenterar Eda kommuns styrkor och utvecklingsinriktning.

Digitalisering som möjliggörare

Digitala lösningar ska bidra till en enklare vardag för företagare. Genom att utveckla e-tjänster, förbättra information och effektivisera processer stärker kommunen både servicekvalitet och tillgänglighet.

Inköp och upphandling

Eda kommun ska vara en pålitlig och transparent avtalspart. Genom dialog med företag och relevanta branscher ska upphandlingar utformas så att de gynnar kvalitet, hållbarhet och konkurrenskraft. Kommunen ska arbeta för att underlätta för lokala företag att delta i upphandlingar.

Kvalitetsuppföljning och utveckling

Genom SKR:s servicemätning Insikt följer kommunen upp företagens faktiska upplevelse av service och myndighetsutövning. Resultaten ska användas aktivt för förbättringar och som ett underlag i arbetet med att nå ett NKI över 80.

Globala målen

Det näringslivspolitiska programmet tar sin utgångspunkt i Eda kommuns vision och övergripande mål. Eftersom Agenda 2030 redan utgör en grund för kommunens styrning lyfter detta program enbart de globala mål som har särskilt relevans för näringslivsutvecklingen.

Programmet bidrar framför allt till:

Mål 4 – God utbildning: genom samverkan mellan skola, utbildning och arbetsliv för stärkt kompetensförsörjning.

Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt: genom att främja företagande, innovation och hållbar tillväxt.

Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur: genom att utveckla goda förutsättningar för företagande, digitalisering och tillgänglighet.

Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion: genom att uppmuntra energieffektivisering och resurseffektiva affärsmodeller.

Näringslivspolitiskt program för Eda kommun

Framåtblickande ansats

Programmet är ett levande dokument som ska vägleda Eda kommuns arbete för ett starkt och hållbart näringsliv. Den bygger på våra styrkor, men också på insikten om att omvärlden förändras snabbt. Genom att agera proaktivt och samverka med företag, utbildningsaktörer och invånare skapar vi förutsättningar för tillväxt och attraktionskraft.

Framåt handlar det om att omsätta ord till handling. Vi ska följa upp, utveckla och anpassa programmet i takt med nya behov och möjligheter. När vi arbetar tillsammans kan Eda fortsätta vara en plats där människor vill bo, företag vill investera och besökare vill återvända.

Allmänna utskottet

Protokollsutdrag 2026-02-09

§ 4 Näringslivspolitiskt program

Diarienummer: KS/2025:227

Allmänna utskottets beslut

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige anta *Näringslivspolitiskt program*. Tidigare styrdokument *Näringslivsstrategi* ersätts.

Sammanfattning av ärendet

Det har tagits fram ett förslag till näringslivspolitiskt program som ska fungera som ett långsiktigt styrdokument för hela kommunorganisationen. Programmet tydliggör den politiska inriktningen för hur kommunen ska arbeta med näringslivsutveckling, företagsservice, kompetensförsörjning och samverkan med såväl utbildningsaktörer som näringsliv och civilsamhälle. Syftet är att skapa ett hållbart, konkurrenskraftigt och attraktivt näringsliv som bidrar till kommunens utveckling, sysselsättning och skatteunderlag.

Det nya näringslivspolitiska programmet har en bredare och mer långsiktig inriktning än näringslivsstrategin från 2021. Den tidigare strategin var mer operativ med fokusområden, konkreta insatser och mätbara mål, medan programmet fungerar som ett övergripande ramverk som lyfter service, hållbarhet, samverkan och attraktionskraft. Programmet utgår också från en mer omfattande omvärldsanalys och kopplas tydligt till Värmlandsstrategin 2040 och Agenda 2030.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2026-02-02

Förslag till Näringslivspolitiskt program 2026-02-02

Efter beslut i kommunfullmäktige skickas det till

För kännedom

Näringslivsutvecklare; Pär Sundman

För åtgärd

Kommunsekreterare; Rebecka Nilsson